maailmas inimesel kaks jalga käimise, kaks käpa töötamise, kaks kõrwa kuulmise ja kaks silma nägemise tarwis. Nende esiwanemad, need loodud targad, olid õnne kombel roomamise lõpetusel jalgade peal hakanud kõndima, ja käsi muu asja toimetuseks pruukima. Sest tõusis nende järeltulejatele se kasu, et nemad teadsid, missugust liikmeid käigi ja mis töö tarbeks pidid tarwitama. Muido oleks asi wistist' teisite läinud. Kui nende esiwanemeist kogemata üks neljatõllakile elaja kombel oleks hakanud kõndima, siis kõnniksid nende järeltulejad weel tänapääw niisamuti, ja häda igaühele, kes nende käiki lähäks teisite seadma. Käsi ja jalgu pidi igamees pruukima, sest et ilma nendeta läbi ei saanud, ka mõnes kohas kõrwu, ehk kül ei ial õpetuse kuulmise tarwis. — Silmadega oli hoopis teine lugu, neid nemad palju ial ei pruukinud. Sõ oli neil ika päämast kaunis tük pikem ja mõnel alaline, nõnda kui mitmes kohas waimu öö. Et õõ pimedas silmadest palju abi ei ole loota, sellepärast õpisid Tuisulased maast madalast igaskohas käsipidi hõlpsalt teed leidma. Juhtus siin ja seal mõni kogemata seina wasta, seal leidis kohe mõnusa tugi ninast, et pääle ial palju wiga sest wopsust ei saanud. Ninad olid neil pikad ja tugewad! Muljutud ja werise nina pärast ei pidand kedagi lugu; kes igapääw lopsu nina peale saab, harib wiimaks sellega. — Aga et nemad silmi palju kuskil waatamise tarwis ei pruukinud, sellepärast läksid neil silmad aega mööda wäga araks, nõnda et mõned selgemat päämawalget ko-

gunist' ei kannatanud, weel wähem midagi asja oma silmaga wõisid näha. Mitu ei näinud nii kaugele kui ta nina ots ulatas, weel wähem mis selle piire üle sündis. Harimise läbi wõib inimene oma keha jõudu kosutada, ka silmi aega mööda walguse läike wasta karastada; aga seda pisukest waewa ei tahtnud Tuisulas kedagi etewõta. Mispärast ka? Nemad pidasid palju hõlpsamaks, seda tõeks uskuda, mis teised oma silmadega ütlesid näinud olema. Nende hulgas leiti mehi, kui praegugi mitmes kohas, kes juba ammeti seisuse pärast teistest targemad arwasid olema. Kellele Jumal ammeti annab, sellele annab ta ka meelemõistust! Seda Tuisulast päritud wana sõna peetakse weel tänapääwal mitmes paigas tõeks. — Esimesed ratasepad, rätsepid, raudsepad ja muud ammetmehed olid Tuisulas wõeralt maalt tulnud Walgelased ja nende Tuisulas sündinud lapsed; kaua aega pärast seda loskis ka mõni Tuisulane oma poea ammetmeheks õpida. Ehk kül Tuisulaste sugust sündinud ammetmeestel ial seda silmawalgust ei tulnud, kui Walgelastel, siiski uskusid need kodukaswand targad, kui Walgelaste wärki riided selga ja ummiskingad jalga olid pannud, ennast Walgelastega ühesuguseks ja kiitsid pealegi oma tarkust igapääw rahwa kuuldes, kunni mõned nõdramad seda kiitust uskuma hakasid. Oma sugu wasta näitasid naad ennast wäga uhkeks isandiks, kelle eest teised mütsi pidid kergitama; aga Walgelaste ees roomasid nemad põrmus, silitasid Walgelaste sääri ja lakusid nende —! kõik sellepärast: et Walgelased neid omaksteks wasta-

Maa-rahwa Kasuline Kalender 1859, lk 23